

MABIT

ET NÆRINGSRETTE FOU-PROGRAM
INNEN **MARIN BIOTEKNOLOGI** I NORD-NORGE

SATSINGSOMRÅDER

- Utnyttelse av marint restråstoff
- Bioteknologi innen akvakultur og fiskehelse
- Bioprospektering

MABIT FINANSIERES I ET SAMSPILL MELLOM REGIONALE OG STATLIGE FINANSØRER. PRIVATE AKTØRER BIDRAR MED BETYDELIG EGENFINANSIERING

Årsrapport 2013

HVA BIDRAR MABIT MED?

MABIT bidrar med støtte til næringsrettede FoU prosjekter innen marin bioteknologi for aktører fra Nord-Norge.

MABIT er det eneste regionale disiplinorienterte programmet i Norge.

MABIT har:

- behandlet 26 søknader der 10 ble innvilget (38 %), derav 9 fra Troms, 1 fra Nordland hvorav 2 i samarbeid med hhv Universitetet i Nordland og Sjøanesbruket i Finnmark.
- oppnådd 54 % privat prosjektfinansiering.

Uttalelser fra brukere av MABIT (sitater fra evaluering) ⁽¹⁾:

”MABIT fyller en faglig nisje og bidrar til å bygge bru mellom FoU og næringsliv”

”Midlene vi får fra MABIT finansierer samhandlingsprosjekter mellom industri og FoU. MABIT har større funksjon på dette området enn hva pengestrømmen skulle tilsi.”

www.mabit.no

MABIT PROGRAMMET BLE I 2013 FINANSIERT AV:

FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuoikkan

Nordland
FYLKESKOMMUNE

INNLEDNING

MABIT er et selvstendig, næringsrettet FoU-program innen marin bioteknologi i Nord-Norge. MABIT finansieres av ulike statlige, regionale og private finansieringskilder. Styrets mål er å videreføre MABIT-programmet i sin nåværende form i inneværende 5-års periode fra 2011-2015. Dette er i samsvar med regjeringens nasjonale strategi der det i Sjømatmeldinga «Verdens fremste sjømatnasjon» (Meld.St.22, 2012-2013) heter at støtten til det næringsrettede marine bioteknologiprogrammet i Nord-Norge (MABIT) skal videreføres. Programmet støttes videre av regjeringens strategier for «Marin bioprospektering – en kilde til ny næring og bærekraftig verdiskaping» (2009) og «Bioteknologi 2011-2020 – for framtidens verdiskaping, helse og miljø» der marin bioteknologi er ett av fire tematiske satsingsområder.

MABIT har gjennomgått to evalueringer siden programmets oppstart i 1998. Begge evalueringene har vært positive. Den siste evalueringen «Små ressurser – store utfordringer»⁽¹⁾ fra 2008, trekker frem at MABIT har spilt en viktig rolle for utvikling av fagmiljøer og næringsliv innenfor bioteknologi, spesielt i Tromsø-regionen, men også i resten av Nord-Norge.

MABIT programmets hovedmål og satsningsområder

MABIT-programmet skal bidra til økt verdiskaping i fiskeri-, havbruksnæring og bioteknologisk industri ved å virke som aktiv pådriver og koordinator for styrking av FoU og industrielle aktiviteter innen marin bioteknologi i Nord-Norge.

MABIT-programmet prioriterer næringsrettede FoU prosjekter innen marin bioteknologi og har følgende 3 faglige satsingsområder:

1. *Bioprospektering*: Bidra til karakterisering og kommersialisering av bioaktive stoffer fra marine organismer.
2. *Produkter for akvakultur og fiskehelse*: Fremskaffe produkter, metoder og kunnskap for utvikling av nye arter for oppdrett, særlig for slike som er aktuelle i Nord-Norge.
3. *Utnyttelse av marint restråstoff* til fremstilling av høyprisprodukter til anvendelse innen ernæring og fôr, kosmetikk, farmasøytisk og/eller teknisk industri.

Programledelse

Programstyret består av 8 representanter. Det er ikke vara til programstyret.

Forskningssjef Erling Sandsdalen, Norut, Tromsø (leder)
Forskningssjef Bjarte Mortensen, Lytix Biopharma AS, Tromsø (nestleder)
Forskningssjef Gunn Berit Olsson, Nofima AS, Tromsø
Direktør Jens-Petter Jøstensen, Tromsø Fiskeindustri AS (TROFI), Tromsø
Forskningssjef Jeanette Hammer Andersen, Marbio/UiT, Tromsø
Seniorrådgiver Eva B. Elvevoll, Innovasjon Norge, Tromsø
Produktutviklingsleder FoU Edel Anne Norderhus, Pharmaq AS, Oslo
Professor Ole Torrisen, Universitetet i Nordland, Bodø
Spesialrådgiver Steinar Bergseth/Kjell Emil Naas, Norges forskningsråd (observatører), Oslo

Sekretariatsfunksjonen ivaretas av Norinnova Technology Transfer (NTT) AS, som er juridisk ansvarlig og fører programmets regnskap. Koordinator siv.ing. Vera Lund har ivaretatt administrasjon og drift av programmet. I tillegg har rådgivere Dr. scient. Unn Sørum og Sissel Svenning, NTT AS vært leid inn for å ivareta økt arbeidsmengde i sekretariatet.

Arbeidsform

MABIT-programmet har en fleksibel og ubyråkratisk administrasjonen. Programmet har flere utlysninger av prosjektmidler i året. Midlene utlyses på programmets hjemmeside www.mabit.no og via epost til programmets kontaktliste.

Prosjektsøknadene behandles raskt på et påfølgende styremøte av et faglig kompetent programstyre. MABIT prioriterer tidligfase- / verifiseringsprosjekter (1-2 år), slik at innvilgede prosjekter harmonerer med finansiering av MABIT programmet som gis for 1(2) år av gangen.

Hvert andre år arrangeres et styremøte i forbindelse med bedriftsbesøk. Møtene alternerer mellom de 3 nordligste fylkene.

Mål for programmet

MABIT-programmet skal bidra til økt verdiskaping i fiskeri-, havbruksnæring og bioteknologisk industri ved å virke som aktiv pådriver og koordinator for styrking av FoU og industrielle aktiviteter innen marin bioteknologi i Nord-Norge.

Delmål

- MABIT skal finansiere næringsrelevante FoU-prosjekter som kan føre til kommersiell utnyttelse
- MABIT skal kunne vise klare resultater i form av industriell nyskaping innenfor marin bioteknologi
- MABIT skal utnytte marin bioteknologi til å dokumentere anvendelse av produkter i ulike nisjer/områder
- MABIT skal bidra med utvikling av fagkompetanse som er relevant for bioteknologisk næringsvirksomhet.
- MABIT skal i internasjonal målestokk holde et høyt nivå på sine faglige aktiviteter.
- MABIT skal ha minst 30 % av programfinansieringen fra næringsliv
- MABIT-programmet skal utnytte den regionale kompetansen til å fremme marin bioteknologi som nasjonalt satsingsområde og bidra med innspill til nasjonale strategier

AKTIVITETER 2013

Styremøter 2013

MABIT har hatt 4 programstyremøter, hvorav et ble avholdt hos «Nasjonalt anlegg for marin bioprosessering» (NAMAB) i Kaldfjorden, Tromsø. I tillegg har styret vært på bedriftsbesøk hos Chitinor AS, et heleid datter selskap av Seagarden.

Det har vært 4 utlysninger av prosjektmidler. MABIT styret har behandlet 26 søknader hvorav 10 søknader ble innvilget (38 %), 1 fra Nordland og 9 fra Troms hvorav 2 i samarbeid med hhv Universitetet i Nordland og Sjøanesbruket i Finnmark.

MABIT mottok færre søknader enn tidligere år, sannsynligvis fordi 2 av utlysningene var med forbehold om lite tilgjengelige midler pga uavklart regional finansiering for 2013.

Innvilgede prosjekter fordeler seg på følgende prosjekttipe:

- 5 brukerstyrte prosjekter
- 1 forskerstyrte prosjekter med brukermedvirkning
- 1 kompetanseprosjekt for næringslivet
- 3 forskerstyrte

Tre utvalgte prosjekter som ble innvilget i 2013:

AF0067 Lerøy Aurora AS i samarbeid med Nofima og UiT, NFH. «Hjertehelse som risikofaktor for slaktedødelighet i Nord-Norge» Prosjektet vil identifisere risikofaktorer forbundet med avvikende hjertehelse som medførende årsak til forhøyet dødelighet under slakte prosessen av oppdrettslaks.

BS0063 ScandiDerma AS i samarbeid med Nofima og Wilsgård fiskeoppdrett. «Utvinning og testing av bio-aktive substanser fra restråstoff». Wilsgård fiskeoppdrett, Nofima og ScandiDerma skal i samarbeid se på muligheter for utnyttelse av marint restråstoff som ingrediens til kosmetikk og andre relevante bruksområder.

UB0056 Nofima i samarbeid med Norway Pelagic. «HerrZyme- Enzymkarakterisering og teknologiutvikling for kommersialisering av enzym fra restråstoff av sild». «HerrZyme» omhandler industri-relevant karakterisering av enzym fra restråstoff av NVG-sild og utvikling av relevant teknologi for produksjon av enzymet som første ledd i kommersialisering av produktet.

Prosjektportefølje 2013

Det har vært 35 aktive prosjekter i MABIT.

Fordelt på prosjekttyper:

- 16 brukerstyrte prosjekter
- 3 forskerstyrte prosjekter med brukermedvirkning
- 15 forskerstyrte prosjekter
- 1 kompetanseprosjekt for næringslivet

Fordelt på satsningsområder:

- 15 Produkter for akvakultur og fiskehelse
- 12 Bioprospektering
- 8 Utnyttelse av marine restråstoff

Fordelt på fylker:

- 22 Troms
- 10 Nordland
- 2 Finnmark
- 1 Annet fylke med samarbeid med nordnorsk bedrift

Avsluttede MABIT prosjekter i 2013

Resultater fra sluttrapporter for 14 prosjekter er oppsummert under.

- MABIT prosjektene resulterte i 7 rapporter, 14 foredrag, 5 postere, 10 publikasjoner (4 under bearbeidelse) og 1 patent. Det har vært 20 presseomtaler samt at prosjektene har bidratt til 2 MSc og 3 PhD.
- I de MABIT-støttede prosjektaktivitetene har det vært samarbeid med utenlandske forsknings- og kompetansemiljø i Kanada, Island, Russland, Slovenia, Skottland, UK og Kina.

Publisering og patentering kommer ofte lenge etter at sluttrapporten er innsendt. Arbeidet med å innhente slike data fra prosjekter avsluttet i perioden 2009-2012 startet i desember 2013, og vil avsluttes i februar 2014. MABIT ønsker spesielt å bli orientert om innovasjoner i bedriftene, mulige patenter, lisenser og publikasjoner.

Populærvitenskapelig sammendrag av avsluttede MABIT prosjekter:

De populærvitenskapelige sammendragene av prosjektresultatene er godkjent av prosjekteier. Alle prosjekter er listet i vedlegg 1.

BS0054 (ABC Bioscience (ABC) i samarbeid med Universitetet i Tromsø) «Antioksidant- og anti-inflammatorisk effekt i relasjon til utviklinger av lesjoner i musemodell: Sammenligning mellom komponent X, kråkeboller og Olivita» ABC Bioscience har sett på virkningen av et stoff funnet av MabCent i forhold til utvikling av aterosklerose.

BS0055 (SINTEF I samarbeid med Universitetet i Nordland) «High fidelity sequencing of oil reservoir metagenomes» SOLiD-sekvenseringsteknologien ble evaluert og for første gang brukt til tillagning av omfattende sekvensdatasett basert på metagenomisk DNA isolert fra oljereservoarprøver.

BS0058 (UiT, internasjonalt samarbeid med Skottland og Slovenia). «Syntese og bioaktivitets-studier av lavmolekylære forbindelser fra sjøpung». I prosjektet er det syntetisert to forbindelser med AChE (acetylcholin esterase) hemmende aktivitet. En tredje antibakteriell forbindelse er syntetisert og under opprensing og testing.

BS0059 (ScandiDerma i samarbeid med Marbio) «Oppsett av screening plattform for testing av dermatologiske indikasjoner» Det er etablert en in vitro screening linje til testing av dermatologiske indikasjoner.

BS0062 (UiT i samarbeid med MabCent og Lytix Biopharma) «Baculovirus expression of key drug discovery targets». Baculovirus-insect cell expression was established at upscaled levels for two key protein kinase target enzymes in anticancer drug research.

AF0048 (Universitetet i Nordland i samarbeid med Cod Juveniles). «Development of new technologies for sustainable and environmental friendly farming of Atlantic cod in the North». Triploide torskelarver har blitt produsert med egg fra Cod Juvelil og Tromsø avlsstasjon. Tilveksten er lik for triploid og diploid torskeyngel, men gjennom det juvenile stadiet har triploid torsk en høyere tilvekst. Det er også observert en forskjell i frekvens og grad av misdannelse mellom gruppene, hvor det er registrert en høyere andel skjelettmisdannelser i den triploide gruppen.

AF0052 (Mainstream Norway i samarbeid med Universitetet i Bergen) «Utvikling av profylaktiske tiltak mot laksefisk parasitten *Parvicapsula pseudobranchicola*; med fokus på lokalisering og vaksinekandidater» Omfanget av parvicapsulose kan reduseres ved å unngå utsett av høstfisk i august til oktober

AF0054 (Norway King Crab AS i samarbeid med VNIRO, Russland og NOFIMA) «Levende kongekrabbe - optimal lagring og sending». Sending av levende kongekrabbe er utviklet til helårig virksomhet med akseptabel lav dødelighetstall for kongekrabben. Aktiviteten er ikke bare lønnsom for NKC, men for hele norsk krabbeeksport. Tall fra eksportstatistikken per april 2013 viser at det er mulig å doble verdien av norsk krabbeeksport om man legger om fra konvensjonell til levende. Levende kongekrabbe gir videre helårige kunnskapsbaserte arbeidsplasser, mot konvensjonell der det produseres krabbe bare i en kort periode.

AF0058 (UiN) «From feed composition to reproductive performance - a liver perspective». Fiskefôr påvirker næringssammensetningen og innholdet av eggeplommekomponenter i blod hos oppdrettskveite sammenlignet med villfangede individer.

AF0061 (Nofima i samarbeid med BFE, UiT) «Verktøy for vaksineutvikling mot hjerte- og skjelettmuskel betennelse (HSMB) i laks» En standardisert protokoll er utviklet for isolering av hjerteceller fra laks - et viktig verktøy ved studier av flere patogene laksevirus med hjerte som målorgan.

AF0062 (Kirkenes Charr AS i samarbeid med Nofima AS). «Bruk av kongekrabbemel som næringskilde og attraktant til fôr i Arktisk røye i oppdrett». Prosjektets hovedmål er å styrke Kirkenes Charr AS sin posisjon i et konkurranseutsatt marked ved å erstatte kostbart fiskemel med lokalt tilgjengelig mel av kongekrabbeskall i fôr til Arktisk røye. Prosjektet konkluderer med at det er mulig. Kongekrabbemel i nivåer fra 5 til 15 % i dietten hadde ikke negativ effekt på vekst hos røye, men heller ingen appetitt- eller vekstfremmende effekter. Astaxanthin i krabbemelet medførte ikke signifikante forskjeller i muskelfarge mellom gruppene. En interessant observasjon var at grupper med kongekrabbemel i dietten viste betydelig redusert kjønnsmodningen.

AF0065 (Calanus) «Luseskjørt - en ny metode for bekjempelse av lakselus-epidemien». Luseskjørt har vist å kunne redusere påslag av lakselus i oppdrett i en slik grad at kjemisk avlusing begrenses. Prosjektet har fremskaffet biofysisk informasjon som dokumenterer rammene for bruk av luseskjørt gjennom måldata og modellering. Prosjektet har dokumentert rammene for anvendelse gjennom å analysere økte krefter som kommer ved bruk av luseskjørt i hele oppdrettsanlegg. Prosjektet har bidratt til økt kunnskap om virkemåte og begrensninger, både i forhold til lokalitetenes eksponeringsgrad og biomasse av fisk i merdene.

UB0053 (Nordlaks i samarbeid med Nofima). «SALFRESH - Utvikling av skånsom produksjonsprosess for lakseolje til humant konsum». Nordlaks har testet ulike teknikker for

fjerning av miljøgifter. Uttestede metoder gir oljer som er oksiderte og tilfredsstillende ikke Nordlaks sine krav. Nordlaks har foreløpig satset på en mild standard raffinering.

UB0057 (Olivita i samarbeid ForTe bv, Nederland) «Produktutvikling av OliVita olje vha. ny teknologi for smaksmaskering og smakstilsetning» Det er utviklet en smaksforbedret OliVita olje tilpasset både norske og kinesiske konsumenter. Det forventes at dette vil øke salget både i Norge og Kina og at det også gir produktet nye applikasjonsmuligheter, blant annet som tilsetning til ulike matvarer.

Infrastruktur/plattformer:

- MABIT har støttet flere prosjekter som har benyttet Nasjonalt anlegg for bioprosessering, Barents Biocentre Lab, Norstruct, Marbio og Marbank og Havbruksstasjonen.

Formidlingstiltak iverksatt av programmet:

- Informasjon om MABITs strategi og aktiviteter har vært inkludert i flere foredrag om bioteknologisatsning og næringsutvikling i ulike fora.
- Informasjon om ledige midler og søknadsfrister har blitt gjort kjent via e-post til MABITs kontaktliste, programmets hjemmeside www.mabit.no og på www.forskningsrådet.no som nyhet på BIOTEK 2021 sin side.

Konferanser, seminarer, nettverkstiltak:

- Den 6. BIOPROSP konferansen (BIOPROSP_13) ble arrangert i Tromsø 20-22. februar 2013. MABIT var hovedarrangør, i tillegg var det representanter fra ArcticZymes AS, UiT, UiB og Uni Research i programkomiteen. Konferansen hadde 232 deltagere hvorav 29 % internasjonale.
- Den 7. BIOPROSP konferansen (BIOPROSP_15) skal arrangeres i Tromsø 18.-20.02.2014, og forberedende arbeidet startet høsten 2013 bla med utnevning av en programkomitee.
- Seminaret «Økt verdiskapning med marin bioteknologi» ble arrangert 19.09.2013 på Finnsnes av Senja Næringshage og MABIT i forbindelse med Forskningsdagene 2013. Det var 28 deltagere hvorav 9 fra næringslivet.
- MABIT hadde møte med fiskeriminister Elisabeth Aspaker og andre representanter fra departementet 2. desember 2013, for å orientere om aktiviteter i programmet og arbeidet med å skaffe finansiering av MABIT ut programperioden 2011-2015. Tromsøbedriftene Marealis v/ Jaran Rauø og ArcticZyme v/ Olav Lanes orienterte om betydningen av MABIT-støtte for utviklingen av respektive bedrifter.
- Koordinator deltok på Marine Ingredients Conference 23.-24.09.2014, Oslo

ØKONOMI OG DRIFT I 2013

MABIT-programmets grunnbevilgning fra Fiskeri og kystdepartementet var på 6 MNOK.

I henhold til finansieringsplanen for 2013 ble det søkt regional finansiering fra Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner tilsvarende støtten som ble oppnådd i 2009-2012; dvs. totalt 5-6 MNOK pr. år. Reduserte budsjetter i fylkeskommunene medførte en betydelig mindre regional støtte til programmet; dvs totalt 2,67 MNOK.

Statlig og regionale finansiering:	8,67 MNOK
Disponibelt budsjett:	8,67 MNOK + 7,38 MNOK ⁽¹⁾ = 16,05 MNOK
Utbetalinger prosjekter + privat finansiering + drift:	9,36 ⁽²⁾ + 10,94 ⁽³⁾ + 1,6 = 21,9 MNOK

(1): Likvide midler per 1/1-2013 (vedlegg 2)

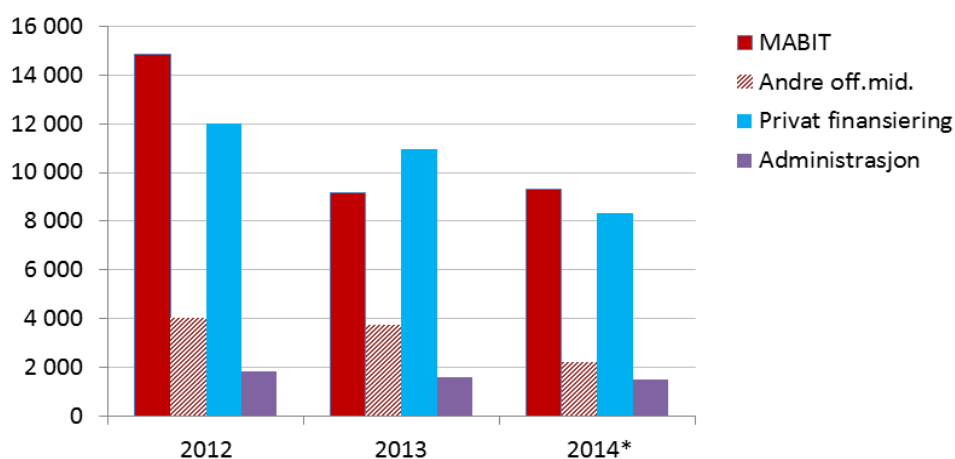
(2): Prosjektutgifter unntatt kostnader til BIOPROSP_13 konferansen (vedlegg 3)

(3): Privat finansiering 2013 (vedlegg 1)

Den total omsetningen i programmet (utbetalinger til prosjektet + privat finansiering +drift) ble 21,9 MNOK, og det gir en brukerfinansiering på 54 % sammenlignet med MABIT-støtte til prosjektene.

Anvendelse av MABIT-programmets midler

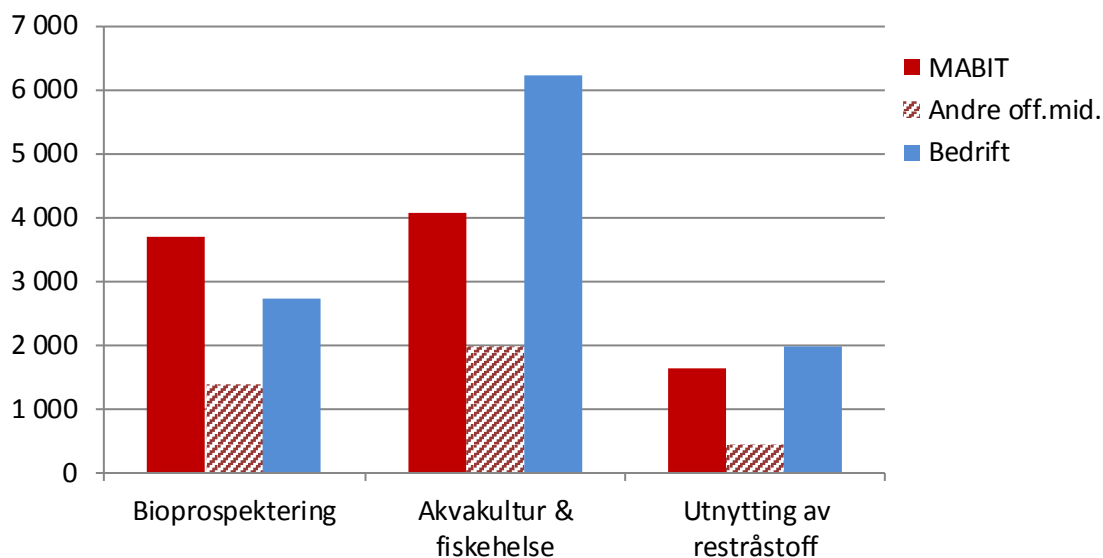
MABIT bidrar til prosjektfinansiering alene eller i samfinansiering med andre offentlige midler og med bedriftene (Figur 1). MABIT- støtten til prosjekter i 2013 er betydelig mindre og utgjør bare 62 % av prosjektstøtten fra MABIT i 2012. Det kan ha flere årsaker, bla noe færre aktive prosjekter og flere små prosjekter.

Figur 1. Prosjektfinansiering per år fordelt mellom støtte fra MABIT, andre offentlig midler og privat finansiering samt administrasjonskostnader (i 1000 NOK). *Bundne midler til aktive prosjekter ved årsskiftet 2013/14.

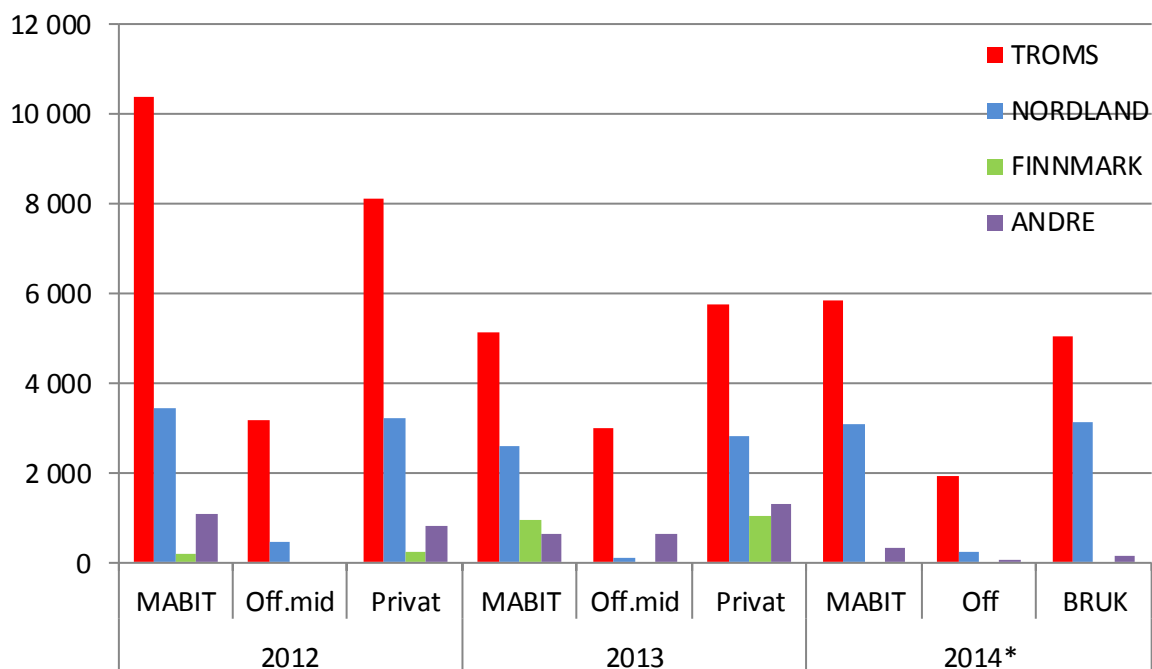
Fordeling av programmets midler mellom satsingsområdene er vist i Figur 2. Prosjekter innen Akvakultur og fiskehelse (AF) og Utnyttning av restråstoff (UB) har høyere brukerfinansiering sammenlignet med MABIT-støtten enn Bioprospekteringsprosjekter (BS). Dette skyldes trolig at det innenfor bioprospektering er større grad av forskningstunge prosjekter og færre

etablerte bedrifter. Det har imidlertid vært en positiv utvikling med økt brukerfinansiering innen BS prosjekter de siste årene.

Figur 2. Fordeling av programmidler på ulike satsingsområder i 2013 (i 1000 NOK).

Den totale prosjektstøtten fra MABIT fordeler seg mellom Troms, Nordland og Finnmark med hhv. 55, 28 og 10 % av (Figur 3).

Figur 3. Fylkesvis fordeling av prosjektutbetalinger (i 1000 NOK). «Andre» gjelder bedrifter fra andre deler av landet i samarbeid med nordnorske aktører. *Bundne midler til aktive prosjekter ved årsskiftet 2013/14.

SAMLET VURDERING OG UTFORDRINGER

Årsrapportene for MABIT programmet, fra oppstart i 1998 og frem til i dag, viser at programmets generelle mål har vært oppfylt i programperioden. MABITs evalueringsrapport fra 2008 «*Små ressurser – store utfordringer*»⁽¹⁾ påpeker at de 3 satsingsområdene ikke har vært endret i hele programmets historie, noe som tyder på at disse har vært vel fundamentert fra begynnelsen. Programmets satsingsområder er også i samsvar med nasjonale og internasjonale satsingsområder.

Rapportene «*Verdiskaping basert på produktive hav 2050*» (2012)⁽²⁾ og «*Sektoranalyse for de marine næringene i Nord-Norge*» (2013)⁽³⁾ trekker frem et stort verdiskapingspotensiale innen marine næringer. Blant annet spås biomarin industri basert på bioprospektering og marine ressurser / restråstoff en betydelig vekst frem mot 2050.

Forutsetningen for å kunne ta ut verdiskapingspotensialet i marine næringer er økt satsning på FoU og kompetanse. Opprettelsen av *Bioraffineringsprogrammet* (2013) skal bidra til utvikling av distriktsnæringer gjennom langsiktig satsning på bioøkonomien. Det skal utløse økt verdiskaping fra biologiske råvarer fra bla fiskeri- og havbruk ved anvendelse av bioteknologi. *Norwegian Industrial Biotechnology Network* skal fokusere på industriell prosessering av fornybare ressurser. Videre er det fokus på bærekraftig vekst og konkurransedyktig næringsliv innenfor marin bioteknologi i *Horizon 2020*, EUs rammeprogram for forskning og innovasjon. *Blue Growth*⁽⁴⁾ er et av fokusområdene med tanke på å ta ut potensialet i havet bla. ved bruk av «blue biotechnology»

Det har vært en betydelig satsing på infrastruktur innen bioteknologi i Tromsøregionen. Den bransjespesifikke organisasjonen innen bioteknologi har fra 2013 fått status som *Arena BioTech North*. *Barents Biocentre Lab* (BB Lab) som åpnet i 2012, leier ut laboratorier med tilgang til avansert laboratorieutstyr. BB Lab tilbyr også kurs og opplæring i bruk av avansert laboratorieutstyr. *Nasjonalt anlegg for bioprosessering* (NAMAB) er etablert i tilknytning til et industrielt miljø i Kaldfjorden, Tromsø, og ble åpnet høsten 2013. NAMAB tilbyr pilot- og prosesskalautstyr til aktører som har behov for å teste ut eller oppskalere produksjonsprosesser.

Arena BioTech North, BB Lab og NAMAB er viktige virkemidler til utvikling av et industrielt bioteknologisk miljø som vil styrke mulighetene for økt verdiskaping fra marine ressurser. For å utnytte den etablerte infrastrukturen er det viktig at det følges opp med økt finansiering til næringsrettede FoU-prosjekter. Utvikling av bioteknologisk industri tar tid og en langsiktig satsning vil være avgjørende for å lykkes.

MABIT har i dag en sentral rolle i regional næringsutvikling gjennom bidrag til finansiering av næringsrettede FoU-prosjekter i Nord-Norge i samspill med statlige og regionale finansieringskilder. En spørreundersøkelse viste at rundt 80 % av prosjektene i perioden 2009-2012 ikke ville vært gjennomført uten støtte fra MABIT. Halvparten av de MABIT-støttede prosjektene i perioden kvalifiserte seg senere for støtte fra Innovasjon Norge, Forskningsrådet, EU og andre finansiører.

MABITs evalueringsrapport fra 2008⁽¹⁾ understreker den manglende langsiktigheten i finansiering av programmet som en svakhet. I 2009-2012 mottok MABIT betydelig regional finansiering (5-6 MNOK pr år) over fylkeskommunenes støtteordninger (RUP og regional differensiert arbeidsgiveravgift; RDA Tromsø og DA Bodø). Støtten til MABIT ble imidlertid mer enn halvert i 2013 pga kutt i fylkeskommunene sine budsjetter. 2014 kan se ut til å bli et like utfordrende år med hensyn på regional finansiering. Det skyldes at eksisterende ordning

med differensiert arbeidsgiveravgift avsluttes 1. juli, og en evt. erstatningsordninger er fortsatt uavklart.

Den regionale støtten til MABIT er kortsiktig og uforutsigbar. Det må søkes hvert år, og arbeidet med finansiering av programmet er svært ressurskrevende. MABITs ledelse jobber nå mot fylkeskommunene for å avklare muligheten for en langsiktig regional finansiering fra 2015. En styrket, langsiktig finansiell satsing på MABIT programmet vil være et viktig bidrag til den bioteknologiske næringsutviklingen i regionen.

REFERANSER:

- (1) "Små ressurser – store utfordringer". Evaluering av MABIT programmet. Siri Brorstad Borlaug, Lene Foss og Olav R. Spilling (Rapport 2/2008 NIFUSTEP)
- (2) "Verdiskaping basert på produktive hav 2050". Rapport fra en arbeidsgruppe oppnevnt av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS) og Norges Tekniske Vitenskapsakademi (NTVA) (2012)
- (3) "Sektoranalyse for de marine næringene i Nord-Norge. Kunnskapsinnhenting – verdiskaping i nord" SINTEF Fiskeri og Havbruk (2013).
- (4) "Blue Growth –opportunities for marine and maritime sustainable growth" COM (2012) 494.

VEDLEGG:

- Vedlegg 1: Prosjekter i MABIT-programmet 2013
- Vedlegg 2: Kontantstrøm MABIT-programmet
- Vedlegg 3: Regnskapsrapport for MABIT-programmet 2013
- Vedlegg 4: Revisoruttalelse MABIT-programmet 2013